

VÅRTBJÖRK *Betula pendula*

Vårtbjörken invandrade söderifrån till Sverige samtidigt som tallen för ca 12000 år sedan. Idag finns den i stort sett i hela landet förutom i fjällskogarna. Trädet är ljusälskande och trivs bäst på friska fastmarker med rörligt grundvatten. De växer även bra på torra stenbundna marker.

Vårtbjörken kan bli upp till 300 år gammal och blir vanligtvis 25 meter hög. På främst äldre träd förekommer vrilar, utväxter som består av extremt växtvridna fibrer. Trädet blommar vid lövsprickning med hon- och hanblommor på samma träd, vilket kallas sambyggare. Vårtbjörken har fått sitt namn genom att de unga skotten är klädda med små hartsvårtor.

Trädets förna spelar stor roll som markförbättrare. Äldre, döende och döda björkar är viktiga för hackspettar och vedlevande insekter. För exempelvis orre så är björkknopp och hänge en begärlig vinterföda. I Sverige är björkarna livsmiljö till cirka 1600 arter som på olika sätt lever i och av björkarna, till exempel fjärilar.

Veden är gulvit till svagt gulbrun och den saknar synlig kärna. Historiskt sett har virket använts till bland annat verktyg, husgeråd, möbler och skidor. Under 1700- och 1800-talet brändes björken till så kallad pottaska för färgning, rengöring och som beståndsdel i glastillverkning. Idag används virket till inredning, möbler och som råvara till textilmassa och pappersmassa.

